

Mogućnost uzgoja ljekovite biljke *Arnica chamissonis* na području Gorskog kotara

Ivanka Žutić, Marina Persoglio

Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Svetošimunska 25, 10000 Zagreb, Hrvatska,
(e-mail: izutic@agr.hr)

Sažetak

Ljekovita biljna vrsta *Arnica montana* (porodica *Asteraceae*) sadrži aktivne tvari protuupalnog i analgetičnog djelovanja, a koristi se prvenstveno u liječenju nagnječenja, iščašenja i oteklina te bolova i ukočenosti mišića. Budući da je zbog prekomjernog sakupljanja i degradacije prirodnih staništa u mnogim europskim zemljama ugrožena biljna vrsta, zabranjeno je njeno sakupljanje iz prirode. Zbog nedostatka prikladnih kultivara i uzgojnih površina, njena je kultivacija na obradivim površinama još uvijek teška i neekonomična. Stoga je u novije doba na tržištu povećana potreba za drogom (suhi cvat) djelomično supstituirajuće vrste *Arnica chamissonis* (američka arnika), čiji je uzgoj znatno lakši. Na području Gorskog kotara (Stara Sušica) u 2005. godini zasnovan je usjev američke arnike u cilju utvrđivanja njenih agronomskih svojstava i introdukcije u novi prostor uzgoja. Usjev je zasnovan iz pikiranih i nepikiranih presadnica s grudom supstrata (sjetva u polistirenske kontejnere s 209 lončića 21. travnja, pikiranje u kontejnere s 40 lončića 14. lipnja, sadnja 20. srpnja). Berba cvata i morfološka analiza biljaka provedeni su u tri navrata tijekom 2006. godine (8. i 20. lipnja, 5. srpnja). Biljke uzgojene iz pikiranih presadnica ostvarile su raniji i značajno veći prinos cvata, veći broj stabljika i vriježa, duži korijen te veću nadzemnu i podzemnu biljnu masu, u usporedbi s nepikiranim biljkama. Udio suhe tvari u herbi i korijenu, kao i randman suhog cvata bio je podjednak u oba tretiranja.

Ključne riječi: morfološka svojstva, presadnice, pikiranje, prinos cvata

Possibility of growing medicinal plant *Arnica chamissonis* in the region of Gorski Kotar

Ivanka Žutić, Marina Persoglio

Faculty of Agriculture University of Zagreb, Svetošimunska 25, 10000 Zagreb, Croatia,
(e-mail: izutic@agr.hr)

Abstract

Medicinal plant species *Arnica montana* (*Asteraceae* family), containing active principles of anti-inflammatory and analgesic effect, is very useful in treating bruising, sprains, swellings, muscle stiffness and pains. Since it has declined greatly in Europe, due to over-harvesting and loss of habitat, the species is regarded as endangered and its collecting from wild is prohibited by law. Due to lack of suitable varieties and high nutrient content of agricultural land, its cultivation is still difficult and uneconomic. In recent years the trade demands for partly substitutional drug (dried capitulum) of considerably easier cultivated American arnica, *A. chamissonis* has been greatly enlarged.

The crop of American arnica was established in the year 2005 in the region of Gorski kotar (Stara Sušica), with the aim to evaluate its agronomic characteristics in the new agricultural area. The crop was established from pricked out and unpricked seedlings with root lupm (sowing in polystyrene multicell trays with 209 pots on April 21, pricking out in multicell trays with 40 pots on June 14, planting out on July 20). Flowerheads harvest and morphological plant analyses were carried out in 2006 (June 8 and 20, July 5). Pricked plants yielded earlier and gave significantly higher flowerheads yield, more stems and tendrils, longer roots along with greater herb and root weight, as compared with unpricked plants. Dry matter contents in aerial part and root were similar in both treatments.

Key words: flowerheads yield, morphological characteristics, pricking out, seedlings